

**AMALAN NILAI ISLAM DAN KEJAYAAN PERUSAHAAN KECIL
DAN SEDERHANA DI KELANTAN DAN SELANGOR**

SUHAILA BT ABDUL KADIR

**INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR**

2012

**AMALAN NILAI ISLAM DAN KEJAYAAN PERUSAHAAN
KECIL DAN SEDERHANA DI KELANTAN DAN
SELANGOR**

SUHAILA BT ABDUL KADIR

**TESIS DISERAHKAN UNTUK MEMENUHI KEPERLUAN
BAGI IJAZAH DOKTOR FALSAFAH**

**INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR**

2012

UNIVERSITI MALAYA
PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Nama: Suhaila Abdul Kadir

(No. K.P/Pasport: 780102-03-5934)

No. Pendaftaran / Matrik : HHB080003

Nama Ijazah: Doktor Falsafah

Tajuk Kertas Projek / Laporan Penyelidikan/Disertasi/Tesis ("Hasil Kerja ini"): Amalan Nilai Islam dan Kejayaan Perusahaan Kecil dan Sederhana di Kelantan dan Selangor

Bidang Penyelidikan: Perniagaan Keusahawanan

Saya dengan sesungguhnya dan sebenarnya mengaku bahawa:

- (1) Saya adalah satu-satunya pengarang/penulis Hasil Kerja ini;
- (2) Hasil Kerja ini adalah asli;
- (3) Apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dinyatakan dengan sejelasnya dan secukupnya dan satu pengiktirafan tajuk hasil kerja tersebut dan pengarang/penulisnya telah dilakukan di dalam Hasil Kerja ini;
- (4) Saya tidak mempunyai apa-apa pengetahuan sebenar atau patut semunasabahnya tahu bahawa penghasilan Hasil Kerja ini melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain;
- (5) Saya dengan ini menyerahkan kesemua dan tiap-tiap hak yang terkandung di dalam hakcipta Hasil Kerja ini kepada Universiti Malaya ("UM") yang seterusnya mula dari sekarang adalah tuan punya kepada hakcipta di dalam Hasil Kerja ini dan apa-apa pengeluaran semula atau penggunaan dalam apa jua bentuk atau dengan apa juga cara sekalipun adalah dilarang tanpa terlebih dahulu mendapat kebenaran bertulis dari UM;
- (6) Saya sedar sepenuhnya sekiranya dalam masa penghasilan Hasil Kerja ini saya telah melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain sama ada dengan niat atau sebaliknya, saya boleh dikenakan tindakan undang-undang atau apa-apa tindakan lain sebagaimana yang diputuskan oleh UM.

Tandatangan Calon

Tarikh: 2 Jun 2012

Diperbuat dan sesungguhnya diakui di hadapan,

Tandatangan Saksi

Tarikh: 2 Jun 2012

Nama: Dr. Joni Tamkin B Borhan

Jawatan: Profesor

ABSTRAK

Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) memainkan peranan penting dalam membantu perkembangan ekonomi negara. Justeru, semakin ramai usahawan yang menjadikan bidang perniagaan sebagai sumber pendapatan utama mereka. Maka, tidak hairan ramai usahawan yang berlumba-lumba mengejar keuntungan sehingga ada di antara mereka yang meminggirkan nilai-nilai agama semata-mata untuk mencapai kejayaan masing-masing. Objektif kajian ini adalah untuk mengkaji hubungan antara ciri-ciri keusahawanan (ciri usahawan, tingkah laku, kemahiran dan efikasi sendiri) terhadap kejayaan PKS. Selain itu, kajian juga membuat analisis hubungan antara nilai Islam dan kejayaan PKS. Di samping itu, nilai Islam sebagai moderator perhubungan antara ciri-ciri keusahawanan (ciri usahawan, tingkah laku, kemahiran dan efikasi sendiri) dan kejayaan juga dikaji. Berdasarkan analisis regresi berganda, dapatan kajian menunjukkan kemahiran dan efikasi sendiri mempunyai pengaruh positif dan signifikan ke atas kejayaan PKS. Manakala tingkah laku mempunyai pengaruh signifikan dan negatif. Namun begitu, ciri usahawan tidak mempengaruhi kejayaan PKS. Faktor saiz perusahaan menunjukkan pengaruh positif dan signifikan. Jenis industri dan tahap pendidikan pula tidak mempengaruhi kejayaan PKS. Manakala usia perusahaan pula menunjukkan dapatan yang signifikan dan negatif. Penemuan kajian juga menunjukkan nilai Islam merupakan moderator perhubungan antara efikasi sendiri, kemahiran dan ciri usahawan ke atas kejayaan. Namun sebaliknya tidak berlaku kepada tingkah laku usahawan. Analisis kajian ini berjaya membuktikan bahawa nilai Islam merupakan faktor penting dalam mempengaruhi kejayaan PKS. Penemuan kajian ini mencadangkan beberapa usaha dalam melahirkan usahawan yang dapat memahami, menerima dan mempraktikkan amalan nilai Islam dalam urusan perniagaan mereka. Justeru, usahawan perlu mengasuh diri mereka supaya menjadi lebih jujur, beristiqamah serta tidak terlibat dalam perniagaan yang ditegah oleh syarak dan undang-undang. Di samping itu, semua pihak termasuk pihak kerajaan mahupun swasta perlu memainkan peranan masing-masing dalam mengemblem tenaga untuk memastikan bidang perusahaan kecil dan sederhana ini mampu berdaya saing dengan dunia luar. Untuk kajian pada masa hadapan diharapkan pengkaji dapat memasukkan faktor-faktor lain yang mungkin dapat mempengaruhi kejayaan PKS yang tidak di sentuh dalam kajian ini. Selain itu, kajian ini hanya memfokus kepada amalan yang terdapat pada agama Islam sahaja, bagi kajian pada masa akan datang diharap dapat meneroka lebih banyak lagi nilai agama yang terdapat dalam pada agama-agama lain yang mungkin menyumbang kepada kejayaan PKS.

ABSTRACT

Small and Medium Enterprises (SMEs) play an important role in helping the development of the economy. Thus, an increasing number of entrepreneurs have made business as their main source of income. Therefore, not surprisingly, many entrepreneurs are competing to gain profit and consequently they marginalise their religious values in achieving success. The objective of this study is to investigate the relationship between entrepreneurial characteristics (entrepreneurial characteristics, behavior, skills and self-efficacy) and the success of SMEs. The study also analysed the relationship between Islamic values and the success of SMEs. In addition, the values of Islam which function as a moderator for relationship between characteristics (entrepreneurial characteristics, behavior, skills and self-efficacy) and the success of SMEs were also examined. Based on the multiple regression analysis, the study showed that skills and self-efficacy have significant influence on the success of SMEs. Meanwhile, behavior have significant influence and negative on the success of SMEs. The entrepreneurial characteristics have no influence on the success of SMEs. The size factor of a bussiness showed significant influence and positive on the success of SMEs. Type of industry and level of education have no influence on the success of SMEs. Meanwhile, age of industry showed significant influence and negative on the success of SMEs. Findings also showed that Islam is the moderator of the relationship between self-efficacy, skills and characteristics of entrepreneurs. However, it did not support the behavior of entrepreneurs. This research proved that Islamic values are the important factors in influencing the success of SMEs. The results of this study suggested several efforts in creating entrepreneurs who understand, accept and practice Islamic values in their business. Therefore, entrepreneurs need to nurture themselves in order to continuously strive and be more honest and at the same time avoid engaging in anything which is forbidden by the Islamic law and civil law. Simultaneously, parties including the government and private sectors must play their respective roles in mobilising energy to ensure that small and medium enterprises are able to compete with the outside world. For future research, other factors which may affect the success of SMEs that are not described in this study should be included. This study focused only on the practice of Islamic values, hence future study can also include more research on how good practise / good values in other religions can contribute to the success of SMEs.

PENGHARGAAN

Setinggi-tinggi kesyukuran di panjatkan kehadrat Allah S.W.T kerana dengan izin dan rahmatNya dapat saya menyempurnakan tesis ini.

Ucapan penghargaan dan terima kasih yang tidak ternilai saya rakamkan kepada individu dan institusi yang terlibat secara langsung sehingga terhasilnya tesis ini. Terima kasih buat penyelia saya Prof Madya Dr. Mohd Rosli Mohamad dan Prof Dr. Joni Tamkin Borhan di atas budi baik serta susah payah, kesabaran, tunjuk ajar dan masa yang diluangkan untuk membimbing, mendorong dan membincangkan masalah yang dihadapi sepanjang tempoh menyiapkan tesis ini. Setiap kritikan yang membina amat di hargai.

Saya juga ingin merakamkan setinggi penghargaan dan terima kasih kepada Dekan, Timbalan Dekan IPS, dan semua individu yang turut membantu saya sepanjang menyiapkan tesis ini. Selain itu saya ingin merakamkan berbilang penghargaan dan terima kasih kepada pihak Universiti Malaya kerana telah membiayai pengajian saya dibawah Skim Biasiswa Universiti Malaya (SBUM).

Ucapan penghargaan dan terima kasih juga dirakamkan khusus kepada usahawan di Kelantan dan Selangor yang telah sudi memberikan kerjasama dan input yang amat berguna sepanjang saya menyiapkan tesis ini.

Kepada rakan seperjuangan yang telah banyak memberikan kata-kata semangat, nasihat, sokongan dan dorongan sepanjang menyiapkan tesis ini, hanya Allah sahaja yang dapat membalasnya. Akhir sekali kepada ibu dan bapa serta semua ahli keluarga yang sentiasa mendoakan kejayaan serta memberikan sokongan dari segi moral dan fizikal untuk saya meneruskan penyelidikan ini sehingga siap sepenuhnya. Mudah-mudahan Allah S.W.T akan membalas segala jasa baik dan pengorbanan yang telah kalian berikan.

ISI KANDUNGAN

MUKA SURAT

PENGAKUAN	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT	iv
PENGHARGAAN	v
ISI KANDUNGAN	vi-xv
SENARAI JADUAL	xvi
SENARAI RAJAH	xviii
SENARAI SINGKATAN	xix-xx

BAB 1: PENGENALAN

1.1	Latar Belakang Kajian	1
1.2	Pernyataan Masalah	7
1.3	Persoalan Kajian	9
1.4	Objektif Kajian	10
1.5	Kepentingan Kajian	10
1.6	Skop Kajian	11
1.7	Batasan Kajian	12
1.8	Penyusunan Tesis	12

BAB 2: EKONOMI DAN PERUSAHAAN KECIL DAN SEDERHANA DI MALAYSIA

2.1	Pendahuluan	16
2.2	Struktur dan Perkembangan Ekonomi Malaysia	16
2.2.1	Keluaran Dalam Negeri Kasar Suku Pertama 2010	16
2.2.1.1	Pertumbuhan Ekonomi	16
2.2.1.2	Pertanian	17
2.2.1.3	Perlombongan dan Kuari	17
2.2.1.4	Pembuatan	18
2.2.1.5	Pembinaan	18
2.2.1.6	Perkhidmatan	18
2.3	Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Mengikut Negeri 2008	19
2.4	Konsep Usahawan	25
2.5	Keusahawanan	28
2.6	Perusahaan Kecil dan Sederhana di Malaysia	31
2.7	Perkembangan Perusahaan Kecil dan Sederhana di Malaysia	40
2.8	Sumbangan dan Peranan Perusahaan Kecil dan Sederhana	44
2.9	Rumusan	52

BAB 3: PERNIAGAAN DAN NILAI-NILAI ISLAM

3.1	Pendahuluan	53
3.2	Perniagaan dan Keusahawanan Menurut Perspektif Islam	53
3.3	Nilai	79

3.4	Nilai Islam	82
3.4.1	Sumber-sumber Nilai	82
3.4.2	Hirarki Nilai	84
3.4.3	Pelaksanaan Nilai Dalam Kehidupan	85
3.5	Elemen Nilai dan Etika Perniagaan Dalam Islam	86
3.6	Rumusan	110

BAB 4: FAKTOR-FAKTOR YANG MEMPENGARUHI KEJAYAAN PERNIAGAAN

4.1	Pendahuluan	111
4.2	Definisi Istilah	111
4.2.1	Ciri-ciri Usahawan	112
4.2.2	Tingkah Laku Usahawan	112
4.2.3	Kemahiran	113
4.2.4	Efikasi Kendiri	113
4.2.5	Nilai Islam	114
4.2.6	Jenis Industri	115
4.2.7	Usia Perusahaan Kecil	115
4.2.8	Saiz Perusahaan Kecil	115
4.2.9	Tahap Pendidikan	116
4.3	Kejayaan Dalam Perusahaan Kecil dan Sederhana	116
4.4	Teori Kejayaan PKS	119
4.4.1	Teori Schumpeter	120

4.4.2	Teori Max Weber	121
4.4.3	Teori Model Baka dan Keperluan	123
4.4.4	Teori McClelland	123
4.4.5	Teori Efikasi Kendiri	125
4.4.6	Teori Kohlberg	128
4.4.7	Keusahawanan Menurut Perspektif Islam	130
4.5	Kajian Empirikal Kejayaan PKS	130
4.6	Kerangka Konseptual Kajian	132
4.6.1	Ciri Usahawan dan Kejayaan	132
4.6.2	Tingkah Laku dan Kejayaan	142
4.6.3	Kemahiran dan Kejayaan	145
4.6.4	Efikasi Kendiri dan Kejayaan	151
4.6.5	Nilai Islam dan Kejayaan	154
4.6.6	Nilai Islam Moderator Perhubungan Antara Ciri Usahawan dan Kejayaan	164
4.6.7	Nilai Islam Moderator Perhubungan Antara Tingkah Laku Usahawan dan Kejayaan	168
4.6.8	Nilai Islam Moderator Perhubungan Antara Kemahiran Usahawan dan Kejayaan	170
4.6.9	Nilai Islam Moderator Perhubungan Antara Efikasi Kendiri dan Kejayaan	174
4.6.10	Jenis Industri	175

4.6.11	Usia Perusahaan Kecil	177
4.6.12	Saiz Perusahaan Kecil	177
4.6.13	Tahap Pendidikan	179
4.7	Rumusan	185

BAB 5 : KAEDAH PENYELIDIKAN

5.1	Pendahuluan	186
5.2	Hipotesis dan Model Kajian	186
5.3	Kaedah Kuantitatif	189
5.4	Populasi dan Sampel Kajian	192
5.4.1	Populasi Kajian	193
5.4.2	Sampel Kajian	193
5.5	Teknik Persampelan	194
5.6	Tempoh Kajian	195
5.7	Kadar respon dan ‘non respon bias’	195
5.8	Instrumen	196
5.8.1	Proses Pembinaan Instrumen	196
5.8.2	Instrumen Borang Soal Selidik	197
5.9	Kajian Rintis	200
5.10	Kesahan dan Kebolehpercayaan	203
5.11	Kesahan	203
5.11.1	Kesahan Ujian	204

5.11.1.1	Kesahan Instrumen	204
5.11.2	Kebolehpercayaan	208
5.11.2.1	Kebolehpercayaan Instrumen	209
5.12	Prosedur Pengumpulan Data	211
5.12.1	Pengumpulan Data Kuantitatif	211
5.13	Tatacara Penganalisisan Data	212
5.13.1	Analisis Data Kuantitatif	213
5.13.2	Statistik Deskriptif	214
5.13.2.1	Min	215
5.13.2.2	Median	216
5.13.2.3	Sisihan Piawai	217
5.13.2.4	Kurtosis	218
5.13.2.5	Kepencongan	218
5.13.3	Statistik Inferensi	219
5.13.3.1	Korelasi	219
5.13.3.2	Analisis Regresi Berganda	221
5.13.3.3	Pekali Penentu (R^2)	227
5.13.3.4	Pekali Penentu Terselaras (<i>Adjusted R^2</i> atau $\bar{R}^2$)	229
5.13.3.5	Ujian Statistik F	230
5.13.3.6	Ujian Statistik t	230
5.13.3.7	Multikolineariti	230
5.13.3.8	Kesan atau Akibat Multikolineariti	231

5.14	Rumusan	233
 BAB 6: DAPATAN KAJIAN: ANALISIS DESKRIPTIF		
6.1	Pendahuluan	234
6.2	Profil Usahawan	234
6.3	Profil Perusahaan Kecil dan Sederhana	239
6.4	Ciri-ciri Keusahawanan	242
6.4.1	Ciri-ciri Usahawan	242
6.4.2	Tingkah Laku Usahawan	245
6.4.3	Kemahiran Usahawan	246
6.4.4	Efikasi Kendiri Usahawan	249
6.4.5	Amalan Nilai Islam	252
6.4.6	Kejayaan Usahawan	256
6.5	Rumusan	257
 BAB 7: ANALISIS MULTIVARIAT		
7.1	Pendahuluan	258
7.2	Analisis Korelasi	258
7.3	Analisis Regresi Berganda	260
7.4	Rumusan	274

BAB 8: PERBINCANGAN

8.1	Pendahuluan	275
8.1.2	Ciri-ciri Keusahawanan	275
8.1.3	Nilai Islam dan Kejayaan	278
8.1.4	Nilai Islam Sebagai Moderator Perhubungan Antara Ciri-Ciri Keusahawanan dan Kejayaan PKS	280
8.1.5	Pembolehubah Kawalan	283
8.2	Rumusan	285

BAB 9: RUMUSAN DAN CADANGAN

9.1	Pendahuluan	286
9.2	Dapatan Kajian Secara Keseluruhan	286
9.3	Sumbangan Kajian	290
9.4	Cadangan dan Implikasi	291
9.4.1	Usahawan	291
9.4.2	Teori	292
9.4.3	Cadangan Kepada Pembuat Polisi	294
9.4.4	Cadangan Kepada Penyelidik	294

BIBLIOGRAFI	296
-------------	-----

LAMPIRAN	325
----------	-----

SENARAI JADUAL

			MUKA SURAT
Jadual	2.1	Perbandingan Sumbangan PKS Kepada Ekonomi	24
Jadual	2.2	Definisi PKS Yang Diluluskan Berdasarkan Bilangan Pekerja Sepenuh Masa	39
Jadual	2.3	Definisi PKS Yang Diluluskan Berdasarkan Jumlah Jualan Tahunan	39
Jadual	2.4	Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) Mengikut Sektor 2008 – 2010 Pada Harga Malar 2000	41
Jadual	5.1	Hipotesis Kajian	187
Jadual	5.2	Rekabentuk Soalselidik bagi Ciri-ciri Keusahawanan	200
Jadual	5.3	Cronbach Alpha bagi Usahawan Kelantan	210
Jadual	5.4	Cronbach Alpha bagi Usahawan Selangor	211
Jadual	5.5	Kadar Skor Skala Likert 5 Poin	213
Jadual	5.6	Interpretasi Skor Purata Ke Dalam 5 Tahap (Skala likert 5)	214
Jadual	5.7	Tingkat Hubungan antara Dua Pembolehubah	220
Jadual	6.1	Taburan Individu Usahawan Mengikut Demografi	235
Jadual	6.2	Profil Perusahaan Kecil	240
Jadual	6.3	Statistik Deskriptif Ciri-ciri Usahawan	244
Jadual	6.4	Statistik Deskriptif Tingkah Laku Usahawan	244
Jadual	6.5	Statistik Deskriptif Kemahiran Usahawan	248
Jadual	6.6	Statistik Deskriptif Efikasi Kendiri Usahawan	251
Jadual	6.7	Statistik Deskriptif Amalan Nilai Islam	254

Jadual	6.8	Statistik Deskriptif Faktor Kejayaan Usahawan	255
Jadual	7.1	Hubungan Di Antara Dua Pembolehubah	258
Jadual	7.2	Analisis Regresi Berganda	273

SENARAI RAJAH

MUKA SURAT

Rajah 2.1	Pembahagian Peratus mengikut Negeri pada Harga Malar 2000 Tahun 2008	20
Rajah 2.2	Pertumbuhan KDNK mengikut Negeri pada Harga Malar 2000 Tahun 2008	20
Rajah 2.3	Sumbangan PKS kepada Ekonomi	24
Rajah 2.4	Banci Perdagangan Edaran 2009`	43
Rajah 2.5	Pengeluaran Dalam Negeri	48
Rajah 2.6	Keluaran Dalam Negeri Kasar Suku Pertama 2010	51
Rajah 5.1	Model Kajian	188

SENARAI SINGKATAN

AIM	Amanah Ikhtiar Malaysia
ANOVA	Analisis Varian
BNM	Bank Negara Malaysia
BPPDP	Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan
CEO	Chief Executive Officer
CGC	Certified Guaranty Company
DBP	Dewan Bahasa dan Pustaka
DEB	Dasar Ekonomi Baru
HSC	Higher School Certificate Cambridge
INTAN	Institut Tadbiran Awam Negara
KDNK	Keluaran Dalam Negara Kasar
LCE	Lower Certificate of Education
MARA	Majlis Amanah Rakyat
MCE	Malaysian Certificate of Education
MEDEC	Malaysian Entrepreneur Development Centre
MITI	Ministry of International Trade and Industry
PEC	Personal Entrepreneurial Competency
PIPP	Pelan Induk Pembangunan Pendidikan
PKS	Perusahaan Kecil dan Sederhana
PMR	Penilaian Menengah Rendah

PRE	Pakej Rangsangan Ekonomi
RA	Radiallahuanhu
SAW	Sallallahualaihiwassalam
SMIDEC	Perbadanan Industri Kecil dan Sederhana
SRP	Sijil Rendah Pelajaran
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
SPSS	Statistical Package for the social sciences
SPVM	Sijil Pelajaran Vokasional Malaysia
STPM	Sijil Tinggi Pelajaran Malaysia
SWT	Subhanahu wataala
TEKUN	Tabung Ekonomi Kumpulan Usaha Niaga
UPSR	Ujian Penilaian Sekolah Rendah

